

POSUDEK OPONENTA NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Autor práce: Bc. Jan Černý

Název práce: Antivirotické účinky biologicky aktivních látek z přírodních zdrojů v kombinaci s imunomodulačními látkami proti viru klíšťové encefalitidy

Školitel práce: RNDr. Ján Štěrba, Ph.D.

Oponent práce: RNDr. Helena Langhansová, Ph.D.

Pracoviště opONENTA: KME PŘF JU

	Bodový rozsah hodnocení ¹	Body
(1) FORMÁLNÍ POŽADAVKY		
Celkový rozsah práce (pro bakalářské práce min. 18 stran, pro diplomové práce min. 25 stran), vyváženost rozsahů jednotlivých částí, logická struktura práce (u experimentálních prací doporučení pro teoretickou část do 1/3 celkového rozsahu)	0-3	3
Kvalita literární rešerše (počet použitých původních pramenných zdrojů, vhodnost výběru, aktuálnost zdrojů)	0-3	2,5
Správnost používání citačních odkazů (přítomnost necitovaných údajů, dodržování jednotného stylu citací, používání oficiálních zkratk časopisů)	0-3	3
Grafická úprava textu a obrázků	0-3	3
Úroveň souhrnu/anotace (i v angličtině)	0-3	2
Jazyková a stylistická úroveň, respektování platného názvosloví	0-3	2,5
Správnost a úplnost popisů u obrázků a tabulek (srozumitelnost bez zřetele k ostatnímu textu, vysvětlení značek, jednotky uváděných veličin)	0-3	1,5
Formální požadavky – body celkem		17,5
(2) VĚCNÉ POŽADAVKY		
Splnění cílů práce	0-3	2,5
Schopnost porozumět výsledkům, jejich interpretace a jasný popis, srozumitelnost diskuze a závěrů	0-3	2
Úroveň diskuze – interpretace výsledků, zařazení do kontextu v literatuře (absence diskuze výsledků s literaturou je nepřijatelná)	0-3	2

¹ Bodový rozsah hodnocení: 0-nevyhovující, 1-vyhovující, 2-průměrné, 3-excelentní. U teoretických prací hodnotíte jenom (1) Formální požadavky, u experimentálních prací i (2) Věcné požadavky a u prací v cizím jazyce i (3) Jazykovou úroveň práce v cizím jazyce.

Logika postupu při vlastní výzkumné práci	0-3	2,5
Úplnost popisu použitých metodik	0-3	2,5
Experimentální náročnost práce, samostatnost při práci	0-3	2,5
Úroveň zpracování experimentálních dat	0-3	1
Aktuálnost použitých metod	0-3	3
Přínos práce pro obor a publikovatelnost výsledků (po případném doplnění)	0-3	3
Věcné požadavky u experimentálních prací – body celkem		21
(3) PRÁCE V CIZÍM JAZYCE		
Jazyková a stylistická úroveň	0-3	
CELKEM BODŮ (MAX/ZÍSKANÝCH)		
	48	38,5

Komentář oponenta:

Práce prošla jazykovou korekturou, takže se v ní vyskytuje minimum překlepů a gramatických chyb. Autor se ovšem nevyvaroval některých jiných jazykových nedostatků:

- kostrbatá větná stavba pramenící zřejmě z překladů z angličtiny (např. str. 51: „byla injikována infekce“);
- zbytečné používání anglicismů tam, kde existuje všeobecně přijímaný český ekvivalent (např. majorita x většina, vektor x přenašeč);
- nevhodně volená slova (např. str. 52: o pokusných zvířatech mluvíme jako o jedincích, nikoliv kusech; zvířata uhynula, nikoliv zemřela);
- informace nadbytečné (např. str. 1: výslovnost viru Chikungunya) nebo matoucí (str. 12: postoj Čechů k chřipce nijak nesouvisí s tím, že počáteční příznaky KE chřipku připomínají);
- chybný způsob citací uvnitř věty (např. str. 60: „...zvýšení viability myší po aplikaci RSV bylo například dosaženo také v práci Chena/Chenové a kol. (2019) při infekci virem...“).

Největší slabinou práce je dle mého názoru nepřehlednost výsledků. Předně, legenda grafu má být samovysvětlující. Práci by prospělo vytvoření grafických tabulí, tzn. trojice grafů lišících se pouze v použitém antiviroviku by byla na jedné stránce včetně společné legendy. Na druhou stranu oceňuji hodnocení životnosti buněk nejprve pomocí LC_{50} a až poté statistické ověření (např. Obr. 14). Z čistě matematického hlediska by totiž statisticky signifikantních výsledků bylo mnohem více, ale jejich faktický (biologický) význam je přinejmenším sporný.

Připomínky a dotazy, na které má student reagovat při obhajobě. Chyby, na které si má dávat student v budoucnu pozor:

- 1) Str. 2: Vysvětlíte prosím pojem „serokomplex“.
- 2) Str. 29: Odkud se vzaly sekvence použitých primerů?
- 3) Na str. 31 je uvedeno, že pokusné myši byly dvakrát denně kontrolovány a zapisován jejich stav (zdravá, apatická, paralýza, smrt), ale z praktických důvodů je vyhodnocen pouze počet živých myší za daný den. Jaké byly ony praktické důvody? Existuje standardní klinické skórování průběhu klíšťové encefalitidy tak, jako je tomu např. u myšího modelu roztroušené sklerózy?
- 4) Obr. 26: Proč byl jako referenční gen vybrán HPRT? Byla nějakým způsobem

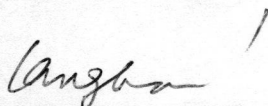
kontrolována kvalita izolované RNA a účinnost použitých primerů? Jak vypadala hrubá data (C_t hodnoty) u HPRT?

- 5) Str. 56: Nerozporuji výhody použití MTT testu oproti zjišťování životnosti buněk v průtokovém cytometru. Dokázal byste však v rámci Vašich experimentů najít parametr/důvod, kdy by průtoková cytometrie byla výhodnější (=poskytla více údajů) než MTT?
- 6) Obecně nejsem příznivcem opakování číselných údajů z metodiky a výsledků (použité koncentrace, zjištěné LC_{50} apod.) v diskuzi; kromě nepřehlednosti to působí dojmem, jako by autor potřeboval diskuzi něčím „vycpat“. V diskuzi je sice citováno téměř 30 prací, ale postrádala jsem v ní např. hlubší zamyšlení nad rozporem mezi výsledky plakové titrace a RT-PCR ve skupině amantadin 100 $\mu\text{g/ml}$.

Závěr:

Student Jan Černý předložil standardní experimentální diplomovou práci, ve které prokázal mírný profylaktický efekt diamantoidů na životnost nervových buněk infikovaných VKE a sledoval účinky stilbenů *in vivo*. Z použitých metod vyplývá, že autor si osvojil práci s buněčnými kulturami a infekcí v režimu BSL2 a v neposlední řadě manipulaci s laboratorními myši kategorie SPF. Předložená práce dle mého názoru splňuje požadavky na magisterskou diplomovou práci, tudíž ji **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnocení „**velmi dobře**“.

V Českých Budějovicích 13. ledna 2020

.....

RNDr. Helena Langhansová, Ph.D.